

УДК 339.97.001.76(477)

МІЖНАРОДНИЙ ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ ЯК МЕХАНІЗМ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Студ. В.А. Бурківська, гр. мгМН-1-18

Науковий керівник проф. А.О. Касич

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета полягає в дослідженні теоретичних та практичних аспектів міжнародного трансферу технологій та аналізі даного процесу як основи розвитку підприємств в умовах адаптації до процесів глобалізації з урахуванням сучасних стратегічних орієнтирів компаній.

Завданням дослідження є розроблення системи забезпечення підприємств сучасними технологічними рішеннями, в процесі вирішення яких буде отримано комерційний ефект для господарюючого суб'єкту, тобто оптимізація моделі інноваційно-технологічного розвитку.

Об'єктом дослідження є управління виробничо-комерційною діяльністю підприємства у контексті забезпечення його інноваційного розвитку.

Предметом дослідження виступають теоретичні та прикладні положення використання міжнародного трансферу технологій як форми забезпечення інноваційного розвитку українських підприємств.

Методи та засоби дослідження: теоретичне узагальнення – для уточнення понятійного апарату міжнародного трансферу технологій; експертне оцінювання – для оцінки інноваційного та трансферного потенціалу.

Науковою новизною є вдосконалення методики оцінки трансферного потенціалу, як пріоритетної форми інноваційного розвитку підприємств, що характеризує напрям роботи організації, дозволяючи виявити її слабкі та сильні сторони.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості їх впровадження на підприємствах різних галузей економіки, що сприятиме підвищенню їх інноваційної активності за рахунок втілення інноваційної стратегії, спрямованої на збільшення частки наукоємності продукції.

Аналіз останніх публікацій. Теоретичні та практичні аспекти міжнародного трансферу технологій було розглянуто у працях таких науковців як: Архієреєв С. І.[1], Даций О. І.[2], Хаустов В. К.[5] тощо. Трансфер технологій, як головний механізм інноваційного розвитку підприємства розглянуто у працях [3, 4].

Результати дослідження. Інноваційний процес пов'язаний зі створенням, освоєнням та розповсюдженням інновацій. Технології та інновації перетворюються на фактор інноваційного розвитку підприємства у разі їх впровадження у виробничі процеси, сферу управління та надання послуг тощо. Цей процес відбувається за рахунок трансферу технологій та інновацій. Поняття «міжнародний трансфер технологій» та підходи до його тлумачення поступово еволюціонували разом із процесами глобалізації, розвитком технологій та інновацій, міжнародного ринку технологій та інновацій, механізмів та інструментів його функціонування

Міжнародний трансфер технологій – це міждержавне переміщення на комерційній або некомерційній основі матеріальних прав на об'єкти промислової власності, що проявляється в процесі патентування, ліцензування, франчайзингу тощо [5, с. 25]. Даний процес сприяє глобалізації і міжнародній співпраці у рамках створення і просування технологій, оскільки являє собою процедуру безперервного переміщення і обміну знаннями між суб'єктами інноваційної діяльності.

Міжнародний трансфер забезпечує максимальну віддачу при його запровадженні та надає суб'єктам господарювання низку стратегічних можливостей, а саме: розвиток внутрішнього ринку, розвиток висхідних галузей, адаптація та перенесення досягнень розвинених країн і входження в транснаціональну інфраструктуру

Повний процес міжнародного трансферу технологій можна подати у вигляді кількох фаз (рис.1) [2, с. 119].

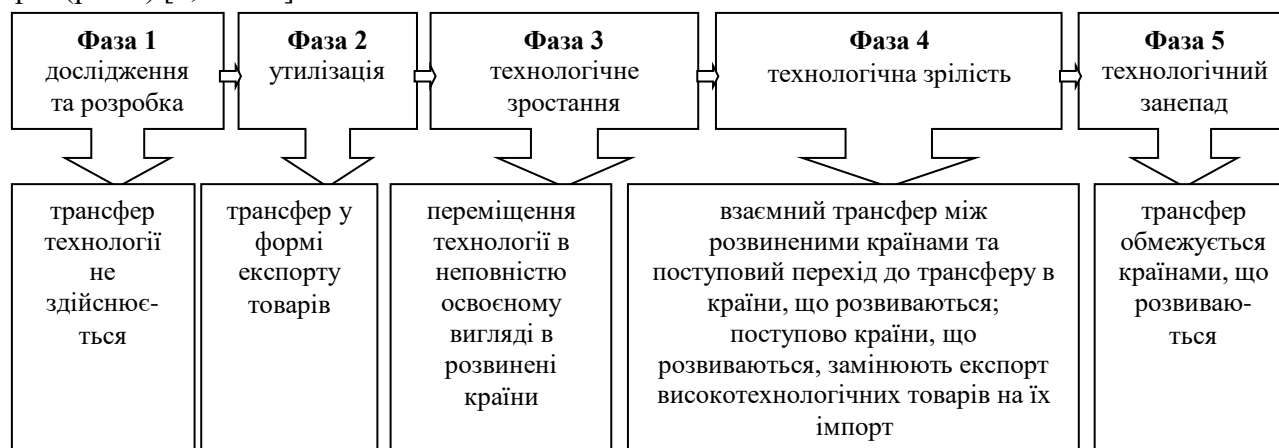

Рисунок 1 Процес міжнародного трансферу технологій

В Україні інноваційний розвиток підприємств характеризується низкою проблем: високим ступенем залежності системи фінансування науки від державного бюджету; скороченням обсягів інвестування в розвиток науки; майже повною відсутністю комерціалізації результатів НДДКР, що здійснюються за державний коштів; відсутністю ринку технологій та інновацій; обмеженістю фінансових можливостей українських підприємств, які не дозволяють купувати сучасне обладнання для виробництва, фінансувати продуктивні інновації та власні наукові дослідження, деградація ресурсної бази як матеріально-технологічної бази, так і кадрового потенціалу [4]. Для конструктивного їх вирішення необхідно оптимізувати модель інноваційно-технологічного розвитку відповідно до реалій сьогодення, використовуючи зарубіжний досвід, а саме: активізувати запозичення новітніх технологій у традиційні галузі експорту та у сфері, пов'язані з технологічною модернізацією економіки та впровадженням енергозберігаючих і «зелених» технологій; стимулювати експорт наукомісткої продукції та ліцензій на основі державного сприяння пошуку зарубіжних партнерів для українських підприємств.

Висновок. Отже, одним із ефективних підходів для переходу підприємства на інноваційний шлях є міжнародний трансфер технологій. Цей процес побудований на сукупності специфічних явищ і процесів. Комерціалізація технологій дає змогу підприємству вийти на принципово новий рівень розвитку, забезпечуючи отримання конкурентних переваг на міжнародному рівні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Архієреєв С. І. Розвиток трансферу технологій як необхідна передумова інтеграції України у світову економіку / С. І. Архієреєв, Т. В. Тарасенко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://old.niss.gov.ua/Monitor/Oktober/7.htm>.
2. Дацій О. І. Інноваційна модель розвитку економіки України в умовах глобалізації : монографія / О. І. Дацій, М. В. Гаман, Н. В. Дацій. – Донецьк : Юго-Восток, 2010. – 370 с
3. Касич А.О., Бурківська В.А. Трансфер технологій як механізм інноваційного розвитку підприємства [Електронний ресурс] / А.О. Касич, В.А. Бурківська // Приазовський економічний вісник – 2018. – №6(11). – Режим доступу до ресурсу: <http://rev.kpu.zp.ua/vypusk-6-11>
4. Касич А.О. Інноваційні активність підприємств України: динаміка, проблеми та шляхи вирішення / Касич А.О., Канунікова К.О. // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – № 22. – С. 21-24.
5. Хаустов В. К. Трансфер технологій в інноваційних процесах України та Білорусі / В. К. Хаустов // Економіка і прогнозування. – 2012. – № 2. – С. 24-34